

Õiguskantsler

Teie 17.11.2022 nr

Meie 12.12.2022 nr 7-4/221703/2206492

Menetlustähtaja pikendamine

Austatud avaldaja

Palusite õiguskantsleril hinnata [maapõueseaduse](#) (MaaPS) § 49 lg 6 kooskõla põhiseadusega ning seda, kas norm võimaldab avalikkusel osaleda neid puudutavate otsuste tegemisel.

MaaPS § 49 lg 6 järgi saadab kaevandamisloa andja kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kohalikul omavalitsusel on arvamuse andmiseks aega kaks kuud. See ei ole ilmselgelt liiga lühike selleks, et koondada kogukondade ja elanike arvamused ning need vajadusel volikogus läbi arutada. On mõisteta, et kohalik kogukond ei pruugi olla ühel meel ja sel juhul nõuab arvamuse esitamine märkimisväärset pingutust. Ka vastuolulised ja keerulised küsimused tuleb üht- või teistpidi lahendada mõistliku aja jooksul. Seega ei ole põhjust pidada MaaPS § 49 lg 6 antud tähtaega normiks, mis rikub isiku õigust heale haldusele ja oleks seetõttu vastuolus PS §-ga 14.

[Häädemeeste valla põhimääruse](#) § 50 lõikest 2 nähtub, et volikogu istungid toimuvad üldjuhul kord kuus, vajadusel sagedamini. Istungite ajakava koostab volikogu esimees, kellel on õigus teha selles muudatusi. Põhimääruse § 50 lõike 3 järgi kutsub valitsuse või vähemalt 1/4 volikogu koosseisu ettepanekul volikogu esimees või tema asendaja volikogu kokku nende poolt tõstatatud küsimuste arutamiseks. Istungi toimumise aja määrab volikogu esimees või tema asendaja mitte hilisemaks kui üks kuu. Põhimääruse § 50 lõige 5 täpsustab, et juulis ja augustis üldjuhul istungeid ei toimu.

Teadaolevalt esitas Keskkonnaamet Häädemeeste vallale kaevandamisloa taotluse arvamuse avaldamiseks 26.05.2021. Häädemeeste vallavolikogu istung toimus 27.05.2021. Arusaadavalt sellel istungil ei olnud võimalik eelmisel päeval laekunud taotlust arutada ja selle kohta seisukohta kujundada.

29.06.2021 saatis Häädemeeste vallavanem Keskkonnaametile kirja, milles palus vastamiseks antud aega pikendada kahe nädala võrra ning viitas sellele, et juulikuusse ei ole planeeritud volikogu istungeid. Häädemeeste valla volikogu istungite protokolle koondavalt [veebilehelt](#)

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

nähtub, et juunikuine volikogu istung oli kavandatud toimuma 30.06.2021 ehk päev peale seda, mil vallavanem leidis, et oleks vaja tähtaega pikendada.

Keskkonnaamet vastas vallale 19.07.2021 ning tehes viite haldusmenetluse seaduse § 33 lõikele 5 keeldus tähtaja pikendamisest. [Haldusmenetluse seaduse](#) § 33 lg 5 sätestab, et haldusorgan võib enda määratud menetlustähtaegu oma algatusel pikendada. Antud juhtumil ei olnud menetlustähtaeg Keskkonnaameti määratud, tähtaeg tulenes seadusest. Seetõttu oli Keskkonnaameti osundus sellele, et amet ei saa tähtaega pikendada, õige.

Teisalt kulutas Keskkonnaamet tähtaja pikendamata jätmise kohta vallale teate edastamisele ca 3 nädalat ning seda ei saa pidada hea halduse tavale vastavaks. Kui sedavõrd lihtsa vastuse edastamiseks kulub nii kaua aega, siis tekitab see tähtaja pikendamist soovivale isikule ootuse, et tema soovile on võimalik tulla vastu. Viidatud viivitus Keskkonnaameti tegevuses võis soodustada seda, et volikogu ei jõudnud oma seisukohta tähtaegselt kujundada. Kui vallavanem saab aegsasti teada, et vallal tuleb järgida algset menetlustähtaega, siis saab vallavanem või veerand volikogu liikmetest kokku kutsuda istungi (põhimääruse § 50 lg 3), et vajalik arvamus kujundada ja tähtaegselt vastata.

Avaldate kahtlust, kas seadusest tuleneva menetlustähtaja pikendamata jätmine võiks rikkuda avalikkuse osalemisõigust ja tagab sotsiaalsete küsimuste arvestamise kaevandamisloa taotluse menetluses. Avalikkuse osalemisõigust kohalikule omavalitsusele antud kahekuuline menetlustähtaeg ei riku. Kaks kuud on arvamuse kujundamiseks piisavalt pikk aeg ning tegelikult oli ka antud juhtumil volikogu istung ajal, mil oleks võinud küsimust arutada. Kui aruteluks on vaja mitu istungit korraldada, siis ka see on võimalik. Antud juhtumil vald neid võimalusi ei kasutanud.

Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus ja avalikkuse osalemisõigus on teineteisest sõltumatud. Isegi kui kohalik omavalitsus jätab arvamuse esitamata või teeb seda tähtaega rikkudes, siis ei väära see elanike õigusi enda vastuväiteid esitada. Seeläbi on võimalik elanikel esitada enda arvamus otse Keskkonnaametile ning see võib hõlmata muu hulgas ka sotsiaalseid vastuväiteid.

Loodan, et nendest selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Keskkonnaamet, Häädemeeste Vallavolikogu (avaldaja isikuandmeteta)